

Klima- og energimeldingen – innspill fra Agder Energi

OEDs oppstartsmøte 3. mars 2014

Utfordringen med å redusere klimautslippene for å unngå global oppvarming er en helt sentral driver for fornybarsektoren i tiden framover. Samtidig krever et moderne samfunn sikkerhet for energileveranser av stadig større betydning for alle funksjoner. Norske fornybare energiresurser kan både bidra til reduserte klimautslipp og økt forsyningssikkerhet. Det er et stort potensial for økt verdiskaping innen energinæringen, som er en av fastlands-Norges største verdiskapere.

Regjeringen har i sin regjeringsplattform sagt at den vil legge frem en melding til Stortinget om en helhetlig energipolitikk, hvor energiforsyning, klimautfordringer og næringsutvikling sees i sammenheng. Dette arbeidet starter nå, og meldingen skal etter planen være ferdigstilt i løpet av 2015.

Dette notatet er forslag som Agder Energi, som en stor kraftprodusent i Norge, mener det er særlig viktig at klima- og energimeldingen tar opp i seg.

1. De unike norske fornybar energiresursene bør i meldingen framstå som et sentralt virkemiddel i arbeidet med å redusere bruken av fossil energi

- Meldingen bør legge til rette for at Norge utnytter sitt potensial som sikker leverandør av fleksibel, fornybar energi til Europa ved å integrere Norge i Europas energi- og kapasitetsmarkeder
- Det bør etableres en langsiktig strategi for verdiskaping basert på utnyttelse av Norges fleksible vannkraftressurser i møte med Europas økende behov for fleksibel energi.
- Norge bør arbeide for at det ikke etableres nasjonale, subsidiebaserte kapasitetsmekanismer i Europa.

2. Meldingen bør fastslå at integrering i og av det europeiske energimarkedet er sentralt som klimabidrag og som bidrag til økende verdiskaping i kratsektoren.

- En framtidsrettet og offensiv utbygging av mellomlandsforbindelser for å integrere Norge raskere i Europas fornybarmarked.
- Det bør gis høy prioritet til å gjennomføre nødvendige tiltak i det innenlandske nettet som kreves for å realisere mellomlandsforbindelser.
- Meldingen bør bekrefte nødvendigheten av lovendringer som gir rom for at flere aktører enn Statnett kan bygge, eie og drive mellomlandsforbindelser.

3. Meldingen bør omfatte offensive internasjonale mål for reduksjoner av utslipp fra fossil energi

- Norges energi- og klimapolitikk bør baseres på felles globale og/eller europeiske mål for utslippsreduksjoner.
- Norge bør arbeide for at klimamål bør være overordnet eventuelle fornybarmål eller energieffektiviseringsmål etter 2020. Eventuelle fornybarmål bør fastsettes kun på EU-nivå.
- Det bør arbeides for en global klimaavtale og en global karbonpris.
- Det bør arbeides for mer ambisiøse og langsiktige mål for EUs kvotehandelssystem (EU ETS) slik at det blir hovedvirkemiddelet for å oppnå reduksjoner i utslipp av klimagasser.

4. Meldingen bør understreke betydningen av å restrukturere energinæringen for å møte krav til kapital, kompetanse, internasjonalisering og effektivisering
- Gjennom offentlige eierposisjoner i kraftsektoren bør det legges til rette for sammenslåing av energiselskaper for å realisere synergigevinster og bygge sterkere finansielle og industrielle virksomheter.
 - Det bør legges til rette for utnyttelse av vannressursene og vannstrengene på en mer optimal måte enn i dag slik at Norge ikke går glipp av betydelige, potensielle produksjonsgvinster.
 - Det bør legges til rette for etablering av en nettstruktur med et begrenset antall DSOer (distribusjonssystemoperatører) i Norge:
 - Restruktureringen i distribusjonsnettet gjennomføres uten krav om eiermessig unbundling fra norske myndigheter, da nøytralitetskrav for DSOene kan ivaretas uten et eiermessig skille.
 - Det bør legges til rette for å fjerne regulatoriske hindre eller incentiver som gjør det ugunstig å slå sammen nettselskaper.
5. Meldingen bør fremme økende bruk av fornybar kraft i nye og eksisterende markeder
- Energimeldingen er et viktig verktøy for å øke bruken av fornybar kraft i både eksisterende og nye markeder.
 - Elektrisitet er en klimanøytral energibærer. Det bør derfor legges til rette for å endre reglene for energimerking, reglene for økodesign, formålsparagrafen til Enova og reglene for energibruk i bygg slik at ikke elektrisitet disfavoriseres.
 - Det bør åpnes for at bruk av elektrisitet til oppvarming kan være et godt alternativ i Norge.
 - Det bør sikres stabile og gunstige rammevilkår for elektrifisering av transport.
 - Det bør understrekes at elektrifisering av petroleumsaktiviteten på norsk sokkel er viktig av klimahensyn.
 - Energimeldingen bør understreke betydningen av å øke omfanget av kraftintensiv industri i Norge, som bør sikres bærekraftige rammevilkår ved innføring av EUs CO₂-kompensasjonsordning.
6. Miljøkrav bør implementeres på måter som i minst mulig grad medfører tapt verdiskaping fra Norges fornybare energiresurser
- Det bør legges til rette for at implementering av miljøkrav tar hensyn til å ivareta samfunnsøkonomi, miljø, klima, næringsutvikling, forsyningssikkerhet og flomberedskap.
 - EUs vanddirektiv burde implementeres med minst mulig tap av vann til kraftproduksjon.
 - Det bør legges til rette for å sikre et godt vannmiljø ved å gjennomføre andre tiltak enn tiltak som medfører tap av vann og reguleringssevne til kraftproduksjon.
 - Det bør legges til rette for forskning og utvikling som kan gi andre løsninger enn redusert kraftproduksjon for å fremme et godt vannmiljø.